Tehnika“ tegevtoimetaja 1928—29, „Tehnika Ajakiri“ kaastoimetaja 1930—36 ja „Tehnika Kõigile“ kaastoimetaja a-st 1936. A-st 1922 on V. toimetanud sarja „Sisevete uurimise andmed“ (seni ilm. nr. I—XIV); selles on ms. ta töist ilmunud eriraamatuna „Eesti hüdrograafia ülevaade“ (1922), „Naroovajõe uurimise andmed ja veejõu kasutamise kava“ (1923), „Ülemaalised loodimised“ (1923), „Sisevete kaart“ (1924) ja Sisevete Uurimise Büroo aastaraamatud alates 1923. a. (kõik ilm. Tall-s). Väiksemaid V-i kirjutisi on ilmunud ka mitmes võõrkeeles.

Isikl. jm. saadud andmed. *T.*

*VELNER (Vellner), Kolla, tööstur, asutas šokolaadivabriku „Kawe“ 1920. — A-l 1939 oli „Kawe“ käitise tööliste arv tõusnud 600-ni. V. rajas tehase abikäitisena ka trükikoja (1936) ja Virumaal Kloodis siirupitehase (1936) ja on viimase tehniliseks direktoriks. Samuti on ta Tallinna lähedal asetseva kooperatiivühingu „RAKU“ hõberebastekasvanduse juhatuse esimeheks a-st 1934.

„Uus Eesti“ 1939, nr. 59; Post. 1939, nr. 59; Pvl. 1939, nr. 59; isikl. saadud andmed. *T.*

WENDEKIN, vt. **WEDEKIND(T).**

VENDELL (Wendell), Herman Albert, soome-rootsi keeleteadlane, sünd. 10. VII 1853 ukj. Helsingis pangaametniku pojana, õppis Helsingi ülikoolis, sai 1877 filosoofia magistriks, 1881 litsentsiaadiks, ühtlasi s. a. rootsi keele ja kirjanduse dots-ks ja 1886 prof-ks Helsingi ülikoolis; surn. 28. VIII 1907 ukj. Helsingis. — V. on võtnud ette ida-rootsi murdealadel palju uurimisreise, neist a-il 1877, 1878, 1879 ja 1881 eesti-rootslaste juurde, 1881 ka Gammalsvenskby alale Lõuna-Venemaal. V-i töist, esmajoones eesti-rootslaste kohta, on tähtsamad: „I Est- och Lifflands svenska bygder“ (Historisk almanack, 1880), „Laut- und Formlehre der schwedischen Mundarten in den Kirchspielen Ormsö und Nukkö in Estland“ (Helsingi, 1881), „Om och från Gammal-Svenskby i Syd Ryssland“ („Finsk Tidskrift“ 1882), „Runömålet. Ljud och formlära samt ordbok“ (Nyare Bidrag till kännedom om Svenska Landsmålen, 1887). V-i sõnaraamatud „Ordbok öfver estländsk-svenska dialekterna“ (Helsingi, 1886; koos A. O. Freudenthal'iga, vt. *Suppl.*) ja „Ordbok över de östsvenska dialekterna“ (Helsingi, 1904) on praeguseni parimaid eesti-rootsi murdekogusid. V-i häälikuloolised ja keeleõpilised uurimused on aga liiga subjektiivsed ja mõnevõrra vananenud.

Tor Carpelan ja L. O. Th. Tudeer, Helsingin Yliopisto II (1925). *P. A.*

WENRODT, vt. **WANRADT.**

VERBERG, vt. **VEERMETS.**

VEREVKIN, Peeter Vladimirovitš, Eestimaa kuberner, sünd. 5. I 1862 vkj. Moskva kub-s, õppis paažidekorpuses, mille lõpetas 1877 esimese järgu astmega, teenis ohvitserina 1881—83 samas korpuses, 1883—86 keisri ihukaardiväes ja 1887—92 Preobraženski polgus ning töötas seejärel kindralstaabi akadeemias. Hiljemini oli V. kohtunikuks Ukmerge (Vilkomir'i) ja Zarasai (Novoaleksandrovski) ringkonna kohtuis, riiginõunikuks 1904—12, Vilno kuberneriks 1912—15 ja Eestimaa kuberneriks nov-st 1915 kuni revolutsiooni puhkemiseni märtsis 1917 (hilisemad teated puuduvad). — V-i sidemeid Balti aadlikkudega, kellega ta oli alates paažidekorpusest tihedalt kokku puutunud, kasutasid Eestimaa rüütelkonna tegelased V-i kui Eestimaa kuberneri mõjustamiseks aadli huvides. Ka valitses usalduslik suhtumine V-i ja Eestimaa rüütelkonnapeamehe E. v. Dellingshausen'i (vt. ka *Suppl.*) vahel. V. toetas ja kaitses Peterburis Maailmasõja tõttu kõikuma löönud Balti aadli positsiooni, peamiselt nende eesõigusi eestlaste järjest kasvavate rahvuslikkude püüete vastu. Koha peal ta aga end otseselt ei seganud eesti rahvuslikkude ürituste käiku ning leppis neis asjus enam vahetalitaja osaga valitsusvõimu ja aadli vahel.

E. v. Dellingshausen, Im Dienste der Heimat (1930), lk. 208 jj.; ERKA-st jm. saadud andmed. *E. S.*

VERMONTUS, vt. **LILIENBACH.**

*VESKI, Johannes Voldemar, keeleteadlane ja seltskonnategelane, on olnud Tartu ülikooli eesti keele lektoriks kuni vanuspiiri kättejõudmiseni 1938 ja seejärel õppeülesandetäitjaks eesti keele lektori kohal. „Eesti Kirjanduse“ tegevtoimetaja oli V. kuni 1934 ja „Eesti

Eesti biograafilise leksikoni tÃƒÂ¤ienduskÃƒÂ¶ide, 1940, lk. 368